

PM

Diarienummer

Datum

2021-06-08

Personell resurs med fokus på samsjuklighet

Bakgrund

På möte den 18 december 2020 fattade Länsnätverket för förvaltningschefer (Länschefsnätverket) beslut om fortsatt samverkans- och utvecklingsarbete inom områdena psykisk hälsa samt missbruk och beroende i Dalarnas län. Beslutet togs med stöd av ett förslag framlagt av Styrgruppen för Länschefsnätverket ("Styrgruppen"). Länschefsnätverkets beslut förankrades även på Vårldsrådets möte 28 januari 2021.

Länschefsnätverkets decemberbeslut innefattar flera olika insatser och åtgärder som ska bedrivas fram till utgången av 2023. En del av dessa avser insatser som ska genomföras med stöd av statliga stimulansmedel som tilldelas regionen och kommunerna gemensamt enligt regeringens och SKRs överenskommelse på området psykisk hälsa för 2021 och 2022, se bild nedan. De länsgemensamma medlen tilldelas fyra olika områden varav en av dessa avser insatser som syftar till att skapa goda förutsättningar för samverkan för personer med samsjuklighet. Överenskommelsen pekar särskilt på fortsatta satsningar som syftar till att skapa en mer sammanhållen vård och omsorg för personer som behöver insatser från flera huvudmän. Personer med missbruk och annan psykiatrisk diagnos är en särskilt prioriterad grupp. Vidare understryks vikten av gemensam kompetensutveckling som ett medel för att främja samarbete och stimulera användningen av bästa tillgängliga kunskap.

I sammanhanget är den pågående samsjuklighetsutredningen (SOU S 2020:08) högst relevant att nämna. Utredaren har initialt lämnat ett antal inriktningsförslag inför slutbetänkandet som lämnas i november 2021. Det rör bland annat förslag på lagändringar som tydliggör och renodlar hälso- och sjukvårdens respektive socialtjänstens ansvar samt säkerställer att regioner och kommuner samordnar insatser utifrån den enskildes behov och resurser.

Liten omvärldsspaning

Avdelningen för hälsa och vårld har genom en mindre omvärldsspaning varit i kontakt med näraliggande RSSer inom sjukvårdsregionen Mellansverige och efterhört hur andra regioner och kommuner förvaltar sina gemensamma samsjuklighetsmedel som utgår enligt Överenskommelse psykisk hälsa 2021. I Region Uppsala har medel beviljats till ett tiotal olika lokala projekt fördelat mellan kommunerna och regionen. Bland annat har länets två enheter för ungdomar med missbruk och psykisk ohälsa, "Team Maria" fått utökade medel. Inom Akademiska sjukhuset pågår ett projekt kring kartläggning avseende samsjuklighet. Andra exempel är en modell liknande "Rinkebymodellen" mellan barnmottagningen, BVC samt kommunernas socialtjänst. En annan satsning sker i Uppsala kommun där man kommer att starta "Bostad först". Två övergripande implementeringsprojekt har också startat, dels avseende SIP (Samordnad individuell plan), dels VIS (Vård i samverkan, rutiner för kommuner och regionen).

PM

Diarienummer

Datum

2021-06-08

I Västmanland används medlen till ett gemensamt SIP- projekt mellan kommunerna och regionen. Nio SIP-koordinatorer är anställda med uppdrag att förbättra SIP för personer med psykisk ohälsa och missbruk. Huvudsaklig inriktning är individ-och familjeomsorgens ärendegrupper samt personer med insatser från kommunpsykiatri. Koordinatorerna ska arbeta med att stärka samverkan för personer som har behov av insatser från fler huvudmän, utforma arbetsprocesser och implementera dessa.

I Södermanland inväntar man samsjuklighetsutredningens förslag men har tidigare gjort en genomlysning av missbruksvården inom regionen och kommunerna. Genomlysningen har syftat till att se över förekomsten av individer med dubbla diagnoser och hur man samverkar kring dessa.

Insatser med fokus på samsjuklighet i Dalarna

På möte 19 februari 2021 beslutade Länschefs nätverket vidare om mer preciserade insatser med stöd av ÖK psykisk hälsa 2021 och 2022. Avseende de gemensamma medlen för samsjuklighet beslutades att använda dessa till att återuppta ett tidigare uppstartat samverkansarbete avseende Bostad Först mellan Borlänge kommun och Region Dalarnas psykiatri. Bostad Först innebär bostad med stöd – ett stöd som bygger på tvärprofessionella team som arbetar tillsammans utifrån en metod som bygger på Casemanagement. Metoden har stöd i forskning där den har visat sig vara framgångsrik för personer med samtidigt missbruk och psykisk ohälsa. Metoden lyfts även fram i de nationella riktlinjerna på området och är en indikator i Öppna Jämförelser. Borlänge kommun och Division Psykiatri Region Dalarna arbetar med att ta fram en projektplan och tillsätta en projektledare för uppdraget.

Medlen uppgår till 7, 6 mkr per år och ovan nämnda projekt kommer inte förbruka hela beloppet. Mot bakgrund av den nationella satsning som nu riktas kring målgruppen på nationell nivå är det viktigt att Dalarna också följer upp arbetet på regional liksom lokal nivå. Ett brett uppdrag bör därför genomföras på regional nivå som syftar till att bidra till förutsättningar för att personer med samsjuklighet i Dalarna erbjuds en samordnad, behovsanpassad och personcentrerad vård och omsorg och får tillgång till de medicinska, farmakologiska, psykiatriska och sociala insatser som de är i behov av.

Styrgruppen för Länschefs nätverket föreslår att ett sådant uppdrag initialt kan utgå ifrån RSS med avstamp i den roll och det uppdrag som RSS kan ombesörja. Uppdraget skulle därvid innefatta att anställa en personell resurs t.o.m. utgången av 2022 på ett uppdrag med fokus på samsjuklighet. Medel till lokala samverkanssatsningar kan också tilldelas inom ramen för uppdraget (se nedan).

PM

Diarienummer

Datum
2021-06-08

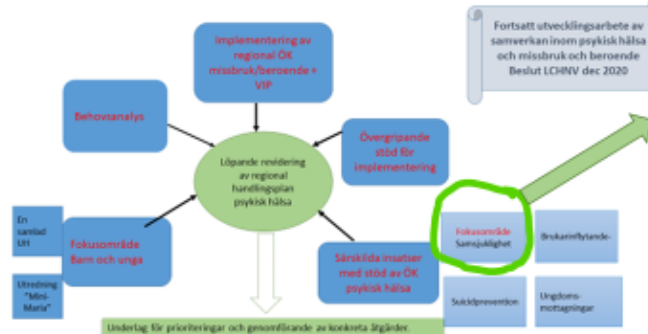

Utvecklingsarbetet föreslås ta avstamp i den regionala samverkansöverenskommelsen (och Vård- och insatsprogrammet, VIP, missbruk/beroende), samsjuklighetsutredningen och ANDTS-strategi med bland annat följande ansvar/uppdrag:

1. **Omvärldsspana och inventera i och utanför länet - hur ser det ut idag kring målgruppen, samverkan, vilka behov finns? Hur arbetas det med SIP m.m.**
2. **Utifrån omvärldsbakgrund ta fram förslag och/eller genomföra åtgärder:**
 - för attitydförändring och kompetensutveckling,
 - för att stärka samverkan i det konkreta arbetet inom ramen för ÖK/VIP,
 - undersöka om det finns pågående utvecklingsarbeten eller idéer som kan "växlas upp"? Hantera "ansökningsförfarande" för beviljande av projektmedel till olika lokala samverkanssatsningar.
 - arbete för att stärka brukarens roll i arbetet.
3. **Arbete med analys, implementering och systematisk uppföljning.**
4. **Följa och utvärdera projektet med Bostad först (se ovan) i nära samarbete med projektledaren.**
5. **Följa och samarbeta med utredningen kring Mini-Maria.**
6. **Utveckla en grund för kommande (eventuella) förändringsarbeten utifrån utkomsten av den statliga utredningen.**

Den personella resursen kan även komma att tas i anspråk för andra anhängiga uppdrag på RSS.

Fortsatt utvecklingsarbete av samverkan inom områdena psykisk hälsa och missbruk/beroende- Fokus samsjuklighet

Länsgemensamma medel samsjuklighet 7,6 mkr 2021 och 2022

1. **Verksamhetsutveckling "Bostad först"**, Blg kommun-RD/psykiatri. Projektledaranställning minst 1 år.
2. **Personell resurs på RSS med huvudfokus arbete kring samsjuklighet:**
Utvecklingsarbetet föreslås ta avstamp i den regionala samverkansöverenskommelsen (och VIP missbruk/beroende), samsjuklighetsutredningen och ANDTS-strategi med bland annat följande ansvar/uppdrag:
 1. **Omvärldsspana och inventera i och utanför länet - hur ser det ut idag kring målgruppen, samverkan, vilka behov finns? Hur arbetas det med SIP m.m.**
 2. **Utifrån omvärldsbakgrund ta fram förslag och/eller genomföra åtgärder:**
 - för attitydförändring och kompetensutveckling,
 - för att stärka samverkan i det konkreta arbetet inom ramen för ÖK/VIP.
 - undersöka om det finns pågående utvecklingsarbeten eller idéer som kan "växlas upp"? Hantera "ansökningsförfarande" för beviljande av projektmedel till olika lokala samverkanssatsningar.
 - arbete för att stärka brukarens roll i arbetet (kompl. med uppstart av stöd till BU på RSS).
 3. **Arbete med analys, implementering och systematisk uppföljning.**
 4. **Följa och utvärdera projektet med Bostad först (se ovan) i nära samarbete med projektledaren.**
 5. **Följa och samarbeta med utredningen kring Mini-Maria.**
 6. **Utveckla en grund för kommande (eventuella) förändringsarbeten utifrån utkomsten av den statliga utredningen.**